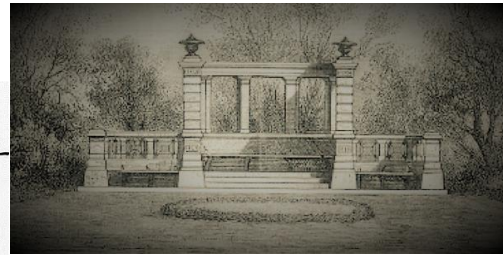

J. J. Cremer.

De landelijke inzamelingsactie voor **Meijer Heijmans** in **1869** werd opgezet om een Joodse handelaar financieel te steunen nadat hij door een **valse beschuldiging van brandstichting** in Groenlo onterecht gevangen had gezeten en daardoor volledig was verarmd. De bekende Nederlandse auteur [Jacob Jan Cremer](#) speelde hierin een centrale rol door zijn Overbetuwse vertelling **Thijs de smid** (1869) uit te brengen met de expliciete vermelding: "*Uitgegeven ten voordeele van Meijer Heijmans*". [[1](#), [2](#), [3](#)]

Achtergrond van de actie

- **De aanleiding:**
Meijer Heijmans, een Joodse koopman uit Groenlo/Enschede, werd valselijk beschuldigd van brandstichting. Hoewel hij later onschuldig bleek, raakte hij door de onterechte gevangenisstraf en de juridische strijd al zijn bezittingen kwijt. [[1](#), [2](#), [3](#)]
- **De literaire steun:** Auteur J.J. Cremer, die erom bekendstond zijn pen in te zetten tegen maatschappelijk onrecht (zoals kinderarbeid), schreef in 1869 het boek *Thijs de smid* speciaal om Heijmans te helpen. De volledige opbrengst van deze uitgave ging naar de gedupeerde handelaar. [[1](#), [2](#), [3](#), [4](#)]
- **Landelijke respons:** Kranten en lokale comités verspreid over heel Nederland (van Pekela tot Den Haag) riepen op tot donaties. Burgers konden via krantenredacties en hulporganisaties geld overmaken om het gezin van Heijmans er weer bovenop te helpen. [[1](#)]

- Radboud Universiteit
Joodse burgers in de Achterhoek: onteigening en rechts herstel
Meijer Heijmans, Henri. Heijman, Carla Heijmans. Johannes Bernardus Röring ... C 1869 / 3225. Philip de Vries. Johan Schelfer (194...

- www.sambis.nl
Hendrik Schreuder - Vereniging Sambis
Smid naar Meijer Heijmans, die door een valse beschuldiging en onterechte gevangenisstraf geheel was verarmd (bericht in Het Vader...

- site-421758.mozfiles.com

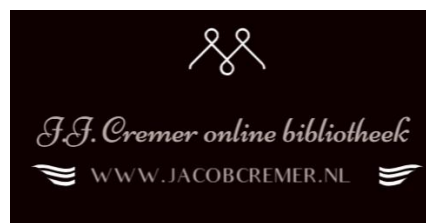
Jacob Jan Cremer (1827-1880) - Leven van de pen

Smid naar Meijer Heijmans, die door een valse beschuldiging en onterechte gevangenisstraf geheel was verarmd (bericht in Het Vader...

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 27 juli 2026

www.jacobcremer.nl